

ERDÉLYI KÖZ- ÉS MEZŐGAZDA- SÁGI HAVI FOLYÓIRAT

GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

A lapfeügyelő bizottság irányítása mellett
szerkeszti és kiadja:

TÖRÖK BÁLINT
az E. G. E. igazgatója.

ROVATVEZETŐK:

BODOR KÁLMÁN
BORÓCZY LÁSZLÓ
FARKAS ÁRPÁD
FÜZESSY DEZSÓ
GYALUI SÁNDOR
KONCZ GYÖRGY
KORPONAY KORNÉL
KORPONAY FERENC
DR. OBERDING JÓZSEF
DR. RÉCSEY LAJOS
DR. SCHILLING DEZSÓ
DR. SZENTKIRÁLYI SAMU

Az Erdélyi Gazdasági Egylet
tagjai az Erdélyi Gazdát tagsági
illetmény fejében kapják.

Nem tagok részére
az előfizetési díj egy évre 80 L.

A LAP AZ E. G. E. TULAJDONA.

44. Biroul de pasaport Regal Ungar
(Magyar Konzulátusnak)

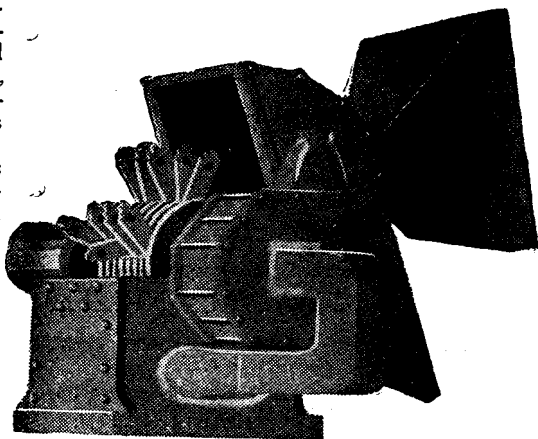
e. f.

Cluj
Str. Moşilor 3. I. emelet.

MEDICAGO egyetemes örölő- és zúzógép a mezőgazdaság megsegítője

Egy munkafolyamattal tetszés szerinti finomságra öröl lucernát, lóherét, baltacimet és minden egyéb szálas takarmányt, morzsolt és csöves tengerit, árpát, rozsot és minden egyéb szemes terményt, tengeriszár-tépésre, olajpogácsa őrlésére is kiválóan alkalmas. Teljesítménye rendkívül nagy, teljesen hidegen öröl. Felfűl minden eddigi őrlőgépet.

Ipari célokra is alkalmas!

Szén, koks, mész, papír, parafa, faszén, csont, üveg, fűrészpor, cement, só, cukor, paprika, műtrágya, asbest, gipsz, téglák, égetett cse-
BC rép, csamóltó, andesit, bazalt stb. őrlésére és zúzására.

KÉRJEN AJÁNLATOT!

Vezérképviselet:

KÉRJEN AJÁNLATOT!

Román Gazdasági Gépkereskedelmi Rt.

Cluj, Calea Regele Ferdinand 63.

TAVASZI ÜLTETÉST

idejében kell elvégezni, hogy biztos legyen a megfogamzás.

ÁRJEGYZÉKET sziveskedjék azonnal kérni, hogy rendelésével ne késsen.

Ambrosi, Fischer és Társai Rt.

Aiud.

Biztosítsunk

a mi

intézetünkknél, a

Minerva

Népszerű feltételek!

Olcsó díjak!

Biztosító Rt.-nál, Cluj.

ERDÉLYI GAZDA

KÖZGAZDASÁGI ÉS MEZŐGAZDASÁGI FOLYÓIRAT

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP
ELSEJÉN

S Z E R K E S Z T I T Ö R Ö K B Á L I N T A Z E. G. E. I G A Z G A T Ó J Á

Szász Ferenc (kamarási)

az E. G. E. új alelnöke

Az E. G. E. április hó 24-én tartott rendes évi közgyűlésén Szász Ferencet (kamarási) egyhangulag, közfelkiáltással

az egyesület alelnökének választotta meg. Szász Ferenc 1880-ban született Camaráson, középiskolai tanulmányait Ajudon a Bethlen-kollégiumban és

Clujon végezte. Ugyanitt végezte a kereskedelmi akadémiát is. A kereskedelmi iskolában kereskedelmi szellemben nőtt ifjút hajlama és erős vágya a mezőgazdasági tudományok, a természet és a falu felé terelték és így elment Magyaróvárra, hol jeles sikerrel végezte el a gazdasági akadémiát. Katonai kötelezettségének eleget téve a kishéri állami

Szász Ferenc

méniesgazdaságba került gyakornoknak, majd a cluji gazdasági akadémia gyakorlati tanszéke mellett működött, onnan Náprádra hívták meg a Döry György birtokára önálló intézőnek, míg 1908-ban átvette bátyjával Szász Dezsővel a Kemény Anna bárónő kamarási birtokának kezelését és ma is annak megmaradt részét kezeli. A világháborút mint főhadnagy

küzdötte végig, főleg az orosz és szerb fronton. Élénk irodalmi munkásságot fejtett ki.

Az E. G. E. kiadásában a következő munkái jelentek meg: 1. A tejtermelésről, 2. A vaj és sajt készítése, 3. Az erdélyi jellegű magyarfajta szarvasmarha standardja, a budapesti Patria irodalmi vállalat kiadásában jelent meg, a Tehénészeteink szervezése és vezetése c. munkája. Alig volt Magyarországnak számot tevő mezőgazdasági szaklapja, amelyekben az állattenyésztés, növénytermelés, gazdasági üzem kérdéseiről szakcikkei és gazdasági levelei ne jelentek volna meg. Az Erdélyi Gazdának is mindenkor kedvelt szakírója volt és maradt ma is. Amellett, hogy kiváló gyakorlati gazda, szeretettel karolja fel a mezőgazdaság összes mellékágait méhészetet, baromfitenyésztést stb. és a gazdálkodással járó szórakozásokat is amilyen pl. a vadászat és mint a mezőgazdálkodásban úgy ezek terén is mindenkor a legelsők között volt és van ma is. Az E. G. E. Szász Ferenc köztisztelőben, becsülésben és szeretetben álló személyében méltó férfit választott alelnökének. Szász Ferenc testvérbátyjának Szász Istvánnak az örökébe lépett.

Dolgoztassuk egyes akkordban a cukorrépat.

Irtta: *Berger István*, urad. intéző. Hatvan.

Vizsgáljuk meg, hogy a mezőgazdasági kézimunkáknál milyen díjazási rendszerek vannak alkalmazásban, melyek azok a munkarendszerek, melyeknél a munkás a magasabb teljesítmények tekintetében nincsen érdekelve és melyek azok, ahol a munkateljesítménye jelentékenyen fokozható.

a) *Napszám munka*. A napszamosok munkabére időbér, vagyis a munkateljesítményre való tekintet nélkül állapítatik meg. Nagyon természetes, hogy a napszamosnak nem érdeke a nagyobb munkateljesítmény. De tapasztalati tény az, hogy csoportmunkánál a munka eredménye a legcesekélyebb munkaképességű — vagy lustább — munkás teljesítményéhez igazodik, így a napszám munka a legdrágább munka.

b) *Praemios rendszer*, lényege az, hogy meg van állapítva az a munkateljesítmény, melyet a napszamos, vagy summás munkásnak a napszám-illetőleg summás munkabér fejében el kell végeznie; a megállapított teljesítménynél nagyobb munkavégzés esetén pedig területegységenként előre megállapított jutalomban részesülnek. Igen jó módszer a munkások serkentésére, jól és gyorsan dolgozó munkások nevelésére. Az ilyen módszer szerint díjazott munkás előbb-utóbb alkalmassá válik a munkának akkordban való elvégzésére.

c) *Akkordmunká*-nak azt a munkát nevezzük, amelynél a munkabért a munka eredménye, a végzett munka mennyisége szerint állapítjuk meg. Az akkordbér alapmérteke tehát a munkateljesítmény, itt a munkaidőt figyelmen kívül hagyjuk.

A munkaadóra nézve előnyös az akkordmunka, mert a munkásokat nem kell a nagyobb munkateljesítményre serkenteni, hisz a munkabér a munkateljesítmény alapján van megállapítva s azzal egyenes arányban áll. A gazdának csak a munkajóságára kell figyelemmel lenni. Az akkordbér a munkást nagyobb erőkifejtésre buzdítja, munkaidejét jobban beosztja. Az ügyesebb, szorgalmasabb munkás nagyobb keresetre tehet szert s így a munkásra nagyobb erkölcsi hatása van. Az akkordmunka lényege: a gyorsabb, eredményesebb munkavégzés és az akkordbér alap helyes megállapítása révén a munka olcsóbbá tétele is. Az akkordmunka nem vezet a munkás kizsárolására, hiszen munkájának mindig meg van a kellő ellenértéke.

Kétféle akkordmunkát ismerünk: csoport-akkord és egyes-akkord.

a) Csoport-akkordnál a munkások zárt csoportban dolgoznak. A munkateljesítmény elszámolása az összakord felosztása alapján történik. De amint már említettem, csoport munkánál a munka eredménye a legesekélyebb munkaképességű — vagy leglustább — munkás teljesítményéhez igazodik; így a kor, a szorgalom, az ügyesség a csoportban nagy különbséget okoz. Néha előfordul, hogy a lassabban dolgozó munkások diktálják a munka ütemét. Ezáltal a várt eredmény az átlag alá kerül, minek következtében az akkordbér alapot érdemtelenül emelni kell. Ezek a hátrányok elmaradnak, ha csoport-akkord helyett egyes-akkordot alkalmazunk.

b) Az egyes-akkordnál a munkásoknak egyenként utaljuk ki a munkájukat (répamunkáknál a parcellájukat). A munkateljesítmény individuális. Az egyes-akkord összteljesítménye 30, sőt több százalékkal is meghaladhatja a csoport-akkordét. A munkást az egyes-akkord jobban ambicionálja, mint a csoport-akkord.

Hátrányául róható fel az egyes-akkordnak a felügyelet nehézsége, mert bizonyos, hogy egyes-akkordnál a munkafelügyelő nem ellenőrizheti olyan gyakran a munkásokat, mint a csoport-akkordnál. Megbízható, ügyes, begyakorolt munkások alkalmazásánál azonban feltétlenül indokolt az egyes-akkord bevezetése a munka eredményének fokozása szempontjából. Arra kell törekedni, hogy a munkás parcellájának befejezését a munkafelügyelőnek jelentse ki, a végzett munka minőségét elbírálja és a parcellát átveszi. Egyes-akkordnál pld. cukorrépa kapálásnál egy munkafelügyelőre 20—25 munkásnál többet számítani nem lehet, fontos, hogy a felügyelő gyakran át tudja járni a munkások parcelláit. A felügyelő gyakran figyelmetzesse az esetleg

rosszul dolgozó munkást, szükség esetén távolítsa el a parcelláról, egy kis szigorúsággal okvetlenül elérhető a jó és gyors munka.

Az egyes-munka előnyösen alkalmazható a cukorrépa egyesítésénél és mélykapálásánál is.

Az egyesítés és mélykapálás egyes-akkordban való keresztülvitele a következőképpen történik: Minden munkás kap egy 4 öl széles (14 zoll sortávolságnál pontosan 20 sor) és 60 öl hosszú parcellát, vagyis 240 négyzögölet, mely magyar holdanként 5, kat. holdanként 6.7 napszámmal felel meg. Így a parcellának csak a hosszát kell lemérnünk, a parcella végeket 60 öl hosszúságban, a tábla egész szélességében kicsóvázzuk. Egy-egy munkás 20 sort fog, minden következő 20 sorra egy másik munkást állítunk. Ha a munkások az első dülő összes parcelláit elfogták, a még fennmaradó munkások a kicsóvázott második dülőben kapják a parcellájukat.

A munkásoknak a parcellát aznap be kell fejezniök. Akkordosoknál a munkabér parcellánként van megállapítva, a summások pedig a summásbér fejében kötelesek naponta egy-egy parcellát elvégezni. Munkaidő 11 óra, de begyakorlatt munkásaink nagy része délután 4—5 órára kifogástalan minőségben befejezi a parcelláját. A munkás jutalma: akkordosoknál a helyesen megállapított akkordbér, a summások pedig a munka befejezésekor (jóval napnyugtá előtt) egy jól végzett munka tudatában nyugovóra térhetnek. Hogy milyen kedvvel, ambícióval végzi az ilyen egyes-akkordos munkás a rábízott munkát, azt öröm nézni.

A Szeszák cég, mely Erdélyszerte előnyösen ismert kocsigyártó és javító-műhely volt, Szeszák József vezetése alatt újból megkezdte üzemét Cluj, Str. Ciurdaş 2. szám alatt, a Lehel-és Agoston-utcák sarkán, a lóvásártér mellett, az olajmalom mögött.

Fajtaazonossági

és csiraképeségi garancia mellett ajánljuk

legkiválóbb minőségű eredeti, Németországból importált konyha-és virágkerti, gazdasági takarmány- és fű-

magvainkat,

valamint eredeti Quedlinburgból importált eckendorfi takarmány-répageunkat.

„ERFURTH” Salamon és Stefan

magtermelés és magkereskedés

Cluj, Piaşa Mişai Diteazul 38. sz.

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk. — Árjegyzék ingyen.

Gyakorlati tapasztalatok a lucernalisztról.

Irta: Weiser István dr.

A lucernaszéna lisztje őrlésének kérdése a forgalomba került különböző rendszerű őrlőgépekkel a gyakorlatot teljesen kielégítő módon lett megoldva. Ez a tény már csak azért is nagy figyelmet érdemel, mert erős mértékben fokozta gazdáinknak a lucerna és más pillangósok termesztése iránti érdeklődését. Az utóbbi bizonyos fokig ugyan eddig is meg volt, azonban ugy lát-szik, nem elégítette ki növénytermelési szakembereinket, mivel ezek írásban, gazdaösszejöveteleken és a rádió útján élőszóval állandóan, különösen a kisgazdákat serkentették arra, hogy a tulzott magtermelés helyett több figyelmet és gondot szenteljenek a lucerna termesztésének, ahol pedig ez kielégítő termést nem ad, a vörösherének vagy más pillangósoknak.

Az idejében lekaszált, gonddal szárított és jól behordott lucernaszéna, amelyen megmaradt a levélzetének tulnyomó része, mindazokat a tulajdonságokat egyesíti magában, amelyeket egy nagy táplálóértékű, jó étrendi hatású és emellett olcsó takarmánytól megkivánunk. Fehérjei a legértékesebb fehérjék közé tartoznak, gazdag a növekedési „A” és csontképző „D” vitaminban, valamint könnyen felszívódható mézben, melynek egyrésze foszforsavhoz van kötve. Ezekkel a tulajdonságokkal azonban cisősorban a levélzet bir és jóval kisebb mértékben a szárrészek. Míg a levélzet vízmentes anyagában a nyers protein mennyisége vizsgálataim szerint átlag 31.5, a szárrészeké csak 12.7%, az ásványi anyagokból pedig a levélzet vízmentes anyaga 10.0, a szárrészeké 5.5%-ot tartalmaz. Ezzel szemben a szárrészek szárazanyagában a nyers rost mennyisége átlag 40.3, a levélzetében csak 12.5%. A levélzet mennyisége szerint háromféle minőségű lucernaszénát különböztethetünk meg a következő össze-tételt, illetve táplálóértékkel.

	Nyers protein	Nyers rost	Kem érték	Em. fehérje
Jó minőségű —	20.2	17.2	39.7	12.4
Közepes minőségű —	17.5	24.5	32.2	10.0
Gyenge minőségű —	15.7	31.7	24.1	8.5

Ezekből a számokból kitűnik, mily gondot kell fordítanunk a lucernának a megfelelő időben történő kaszálására, gondos szárítására és behordására. Ha a lucernaszénát megőröljük, az emészthető proteintartalomnak változatlan nagyságában való megmaradása mellett a keményítőérték emelkedik, mivel a nyersrost által okozott anyagcseremunka csökken. Ebből kifolyólag a jó minőségű lucernaszénából készült liszt keményítőértéke 44.6-ra, a közepesből készültéi 39.3-ra, a gyengébből előállítotté 33.2-re emelkedik. Ezen emelkedés kiszámítása azon alapszik, hogy Kellner O. szerint számítva ki, az emészthető táplálóanyagok mennyiségéből a keményítőértéket, ebből minden százalék

nyersrostra szénáknál és szalmaféléknél 0.58, pelyvákánál és lisztekénél 0.29 keményítőértéket vonunk le. Ez magyarázza meg, hogy nagyobb nyersrosttartalmu, azaz gyengébb minőségű lucernaszénának lisztté való megőrlésénél a keményítőérték százalékos növekedése nagyobb, mint a jobb minőségű lucernánál. A jó minőségű lucernából készült lisztet nagymalmi korpaértékű takarmánynak tekinthetjük, amennyiben az átlagos minőségű nagymalmi korpa keményítőértékét 46.3-nak, emészthető fehérjetartalmát 10.2%-nak találtuk.

Elméleti szempontból a fentiek magyarázzák meg azokat a változásokat, melyeket a megőrlés a lucerna táplálóértékében előidéz. Végeredményben azonban a gyakorlat fogja megállapítani, hogy milyen előnyöket jelent a lucernaszénának lisztté való megőrlése takarmányozási és üzemi szempontból, milyen állatokkal érdemes lisztté őrlött lucernát etetni és hogy a különböző faj, koru és haszoncélu állatokkal milyen mennyiségek etetése ajánlatos? Hogy e kérdésekre nézve az eddigi tapasztalatok alapján tudjunk tájékozódást szerezni, egy körlevélben fordultam néhány oly kiváló gazdához, kikről tudtam, hogy tavasz óta etetnek lucernaliszttel.

Rendkívül érdekesek azok a válaszok, amelyeket arra a kérdésre kaptam, hogy az egyes gazdaságok miben látják a lucernaliszt előállításának jelentőségét.

A legtöbb gazdaság elsősorban rámutat arra, hogy a lucerna a legolcsóbb fehérjeforrása a gazdaságnak amennyiben terület-egységenként egy termény révén sem lehet annyi fehérjét előállítani, mint a lucernatermelés segítségével, ami különösen tökeszegényebb gazdaságban bír fokozottabb jelentőséggel. Lehetővé lesz az általánosan, hogy a korpa beszerzésére fordítható tőke lényegesen apasztassék. Több gazdaság rámutat arra, hogy a lucernaliszt készítése által esznek azok a veszteségek, amelyek a széna etetése közben a levézetet érik. Egyhangu pedig a vélemény arra nézve, hogy a lucernának lisztté való őrlése révén azon időben, midőn zöld lucerna nem áll rendelkezésre, sikerül a lucerna-etetést sertésnél lényegesen fokozni, aminek haszna nemcsak a takarmányozási költségek csökkenésében áll, hanem abban is, hogy a lucernaliszttel a sertések kiváló étrendű és nagy biológiai értékű takarmányt kapnak.

Végül néhány gazdaság rámutat arra is, hogy a lucernának mérszben való gazdagsága folytán a szénsavas mész mennyisége csökkenthető.

Egy eredményt azonban már véglegesnek és biztosnak mondhatunk. Ez az eredmény abban áll, hogy a lucernaliszt kérdése a legszélesebb körökben fokozott mértékben keltette fel a lucerna iránti érdeklődést, aminek következménye, hogy a természetével járó összes tudnivalók, a kaszálásával, szárításával és gondos behordásával kapcsolatos teendők ismerete nemcsak a jobb gazdák által tudott dolgok maradnak, hanem közkinccsé válnak, aminek kétségtelenül nagy a jelentősége.

Beszámoló a 44-ik budapesti mezőgazdasági kiállításról.

Gyönyörű időben, szép eredménnyel záródott az idei mezőgazdasági kiállítás. Az Erdélyi Gazdasági Egylet engem bizott meg, hogy képviseljem a kiállításon és a vásárolni óhajtó erdélyi gazdáknak segítségére legyek. Örömmel számolhatok be sikeres tevékenységemről, mert csak hosszas tárgyalások után sikerült circa egy millió lei értékű pengőt szereznem a Budapesti Nemzeti Bank és a Budapesti Kereskedelmi Bankok útján, és így tette lehetővé Egyletünk sok tetnyész állat megszerzését.

Örömmel és meghatottsággal gyönyörködtünk a magyar gazdák emberfeletti munkájában. Azt amit láttunk, leírni lehetetlen, ahhoz egy 200 oldalas könyv is elégtelen volna. Egy ilyen kiállítást meg kell nézni, azt az emlékezetbe kell vésni. Sajnos az a hat nap, amit a kiállítás területén eltöltöttem kevés idő arra, hogy alaposan mindent tanulmányozhattam volna. Bámulatos a fejlődés egyik évtől a másikig. Egy regáti és erdélyi társasággal voltam együtt, amidőn az egyik magasállású ur hozzám fordult kezet nyujtva azt mondta: „Engedje meg uram, hogy önnek, mint magyar embernek gratuláljak a látottakért, soha sem hittem volna, hogy a magyar gazdáknak ilyen magas gazdasági kulturájuk van“. Jól esett a gratuláció, mert megérdemelték a magyar gazdák, de hozzá tettem az erdélyi magyar gazdák nevében a mi kívánságunkat is: „Adjanak módot és alkalmat, hogy itthon is bebizonyíthassuk, mit tudunk. Zárják ki a politikát a gazdasági kamarákból, fogjon össze a többségi-és kisebbségi gazda egy erős szervezetbe és akkor 10 év múlva minék bámulna meg Európa“. Dr. Ciomac vezérfelügyelő urat kérem, mint aki elismert szervező, széles látókörű, külföldön tanult gazda, vegye kezébe a szervezést és már az ősszel rendezzen egy kiállítást Clujen.

A budapesti kiállításon csak kifogástalan származású törzskönyvezett állatok szerepelhettek a tejelést állami közegek ellenőrzése mellett igazolták. Magyarországon van a herceg Eszterházy uradalomban a világ legtöbb tetjét adó tehene a Dána, amelynek legmagasabb napi tejhozama 71.6 liter volt. Négy darab tehén volt még ugyanabból a gazdaságból kiállítva napi 60—65 liter maximummal.

Ki volt állítva	693 bika,	ebből eladott	520 drb	24.000 lei átlagáron
" " "	593 k s	" "	261 "	4.000 " "
" " "	1365 sertés	" "	619 "	5.100 " "
" " "	191 ló	" "	77 "	30.000 " "

Zenken kívül Németországba és Svájcba megvettek 130 darab katonalovát. A vásár forgalma a katonalovakon kívül csak tenyész állatekban több mint 25 millió lei volt. Romániába: Pap Octavian (Satu Mare) 4 lipicai kancát és 1 mént, 2 bikát, 2 kant

vásárolt, dr. Dobosi Endre (Satu Mare) prefektus kanokat, gr. Dégenfeld Miksa, dr. Récey Lajos, László László 10—10 kant vásárolt. Kamarák vettek még 5 bikát 25 kant, különböző baromfiakat. Vásároltak még: a timisoarai mezőgazdasági kamara, a porgánypusztai Kenderipar R.-T. stb.

Európából 17 nemzet vett részt a kiállításon és vásárolt tenyészállatokat. Az Északamerikai Egyesült Államokból 16 vendég vett részt, Németországból 140 tagu gazdacsoport utazott le.

Romániából: gr. Dégenfeld Miksa, gr. Béli Kálmán, báró Blomberg Gyula, László László, Boróczy László gazdatársak, C. Sescioreanu kamarai unió elnöke, Farcasianu Vazul, Perianu Lazar, Sipos Sándor, Traian Stamulet, Bogdan Cornél kamara igazgatók, Pap Octavian, Pap Cornél, Dobosi I., Alimanesteanu urak neveit sikerült feljegyeznem. De a nevezettek kivül Romániából még kb. ezren látogatták meg a statisztika szerint a kiállítást.

Bodor Kálmán

**Szerezzen minden tag
egy új tagot az E. G. E.-nek!**

A mezőgazdaságban
és a vadászatnál elengedhetetlen
az elsőrangú felszerelés

DERMATA

különleges
lábbelit,
különleges, vízhatlan
talpat
és **bőrt** gyárt e célra.
Cséplőgépekhez kiválóan alkalmas
sziját készít: **DERMATA**
MŰVEK
bőr és cipőgyárak r.t.
CLUJ.

Egyleti élet

Az E. G. E. közgyűlése. Április hó 24-én folyt le az E. G. E. ezévi rendes közgyűlése dr. gróf Bethlen László e. alelnök elnöklete alatt. A közgyűlést megnyitva, megállapította annak határozatképességét és a jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte dr. Páter Béla és dr. Darkó Akos e. tagokat. Ezután Török Bálint igazgató ismertette az ig.-vál. 1934. évi működéséről szóló, az E. G. 1934. évi 4. számában ismertett jelentést, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott, majd az 1934. évi zárszámadásokat és mérleget ismertette a számvizsgáló bizottság jelentésével együtt, amelyeket a közgyűlés elfogadva, a felmentést megadta. Az 1935. évi költségelőirányzat elfogadása után, Gyalui Sándor indítványára kimondotta, hogy tiltakozó fejtérjesztést küld az egyesület a mezőgazdasági szeszgyárak megszüntetését és a gabona helyett a szőlőből való szeszfőzés engedélyezését célzó törvénytervezetnek törvényerőre való emelése ellen, mert az mérhetetlen károkat okozna Erdély mezőgazdaságának és alkalmat adna a regáti direkttermő szőlők további terjeszkedésére. Ennek kapcsán ifj. báró Bánffy János indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a szeszkvóta igazságs és méltányos elosztása érdekében is felír a kormányhoz, kérve, hogy a revízió megejtése rendén a kvóta a mezőgazdasági ingatlannal rendelkező szeszgyárak között, azok földterületének arányában osztassék ki. Drexler Béla indítványára a közgyűlés felkérni határozta az igazgató-választmányt, hogy tegye megfontolás tárgyává, hogy a régi tradíciókkal szakítva, a közgyűlés ne virágvasárnapjára tűzessék ki, hanem a téli hónapok valamelyik vasárnapjára, amikor a vidéki gazdának is inkább van ideje bejönni az egyesület székhelyére és kívánatos volna, hogy ugyanakkor gazdasági előadások is tartassanak. A közgyűlés ezután az elnök éltetésével véget ért.

Növényvédelmi előadás az E. G. E.-ben. Május hó 10-én d. u. 4 órakor az E. G. E. székházában a gyümölcsfák kártevői ellen való védekezésről Török Bálint, az E. G. E. igazgatója előadást tart, amelyre az érdekelt gyümölcstermelő közönséget ezuton is meghívjuk.

Eladó 16 drb. 1 éves és 5 drb. 2 éves tisztavérű merinó kos, gyapjú finomság A/AA, nyirási súly átlag 8 kg., darabonként.
Cím: Mayer Sándor, Satu-Mare, Mircea cel Mare 44.

17 évi gyakorlattal ispáni állást keres mielőbbi belépéssel Szikszay Dénes, Câmpenița, p. u. Tg.-Mureș.

Az E. G. E. igazgatóválasztmányának ülése.

Április 14-én dr. gr. Bethlen György e. elnök elnöklote alatt az E. G. E. igazgató választmánya ülést tartott, amelyen Török Bálint igazgató bejelentette, hogy az egyesület felirt a kormányhoz a szűk határok közé szorított magyarfajta szarvasmarha tenyésztőterületek növelése érdekében, miután igen nagy szükséglet mutatkozik már is az elsőrendű igavonó marhákban, amelyből Erdélynek mindenkor jelentős kiviteli feleslege is volt. Tudomásul vette a választmány, hogy az Egyesület a folyó évben is sikerrel látta el az O. M. G. E. által Budapesten rendezett mezőgazdasági kiállításnak romániai képviselőtét. Tudomásul szolgált, hogy a folyó évben az Egyesület 2 gazdaifjut küldött ki Németországba féléves gazdasági tanulmányuttra. Az E. G.-ban is közölt csángó vidéki kirándulásról szóló jelentés tudomásul vétele után a választmány elhatározta, hogy amennyiben a körülmények megengedik, a folyó év tavaszán egy tanulmányi kirándulást rendez a Bánátba. A közgyűlési tárgyak előkészítése rendén elfogadta az ig-vál. az egyesület 1934. évi működéséről, a zárszámadásokról és az 1935. évi költségvetésről szóló és az Erdélyi Gazda 4. számában is ismertetett jelentéseket. Elhatározta az egyesület, hogy a folyó évben nem rendez kiállítást. Az iskolán kívüli népoktatásról, a szilágyvármegyei gazdaközönség szervezkedéséről és a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület támogatásáról szóló jelentések tudomásul vétele után elhatározta a választmány, hogy a szálkender vetőmag és len-termelés felkarolása érdekében akciót indít. Az egylet könyvkiadó vállalatában megjelent füzetek terjesztéséről és az Erdélyi Gazda kiadásának fedezetéről szóló jelentések elfogadása után elhatározta a választmány, hogy javaslatot terjeszt a közgyűlés elé az egyleti székház kertjének részben való parcellázása és a befolyó eladási árból egy jövedelmező bérház vétele tárgyában. Hozzájárulását adta az ig-vál. a Tordaaranyos vármegyei, Valeni (Aranyosrákos) községi gazdakörnek a helyi unitárius egyházzal tervezett ingatlancseréjéhez. Horváth György indítványára elhatározta a választmány, hogy az érdekelt gazdaközönseget felhívja, hogy a papoknak és tanítóknak legyenek segítségére ingatlanaik helyes, szakszerű és jó megmunkálásában és hasznosításában. Gyulai Sándor indítványára az ig-vál. elhatározta, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak védelme érdekében felir a kormányhoz. Végül a tagsági ügyekről szóló jelentés kapcsán a tagok sorába felvételre 162 új tag tudomásul szolgált, hogy 56 régi tag megújította tagsági kötelezettségét és 48 tagot törölt a tagok sorából a választmány. Több kisebb kebli ügy elintézése után az ülés véget ért.

Rendkívüli közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1935. évi május hó 15-én, szerdán, délelőtt 11 órakor, Clujon, az egyesület székházában, Str. Andrei Mureşan 10. sz. alatt rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk, azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben határozatképtelen volna, a közgyűlés május hó 20-án délelőtt 11 órakor fog megtartatni, mely az alapszabályok 13. §-ának f) pontja értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozni fog a május hó 15-iki ülésre kitűzött tárgyak felett.

dr. gr. Bethlen György sk.

Török Bálint sk.

elnök.

igazgató.

Tárgysorozat:

1. Az egyesületi ingatlan parcellázása és részben való eladása.
2. Új ingatlan vásárlása.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő tagdíjak küldettek be:

Gr. M. S. Floreşti 800, L. Z. Turda 360, B. B. Borşa 310, K. F. Jibou 300, Mezőgazdák R. T. Arad 400, T. J. Ozun 600, M. L. Sângeorgiu 660, dr. V. Sz. L. Paţal 200, M. L. Aiud 110, F. J.-né Curticiu 1400, B. J. Suat 250, D. J. Suat 350, V. A. Martineni 188, K. S. Sculia 300, M. S. Mihiş 100, Sz. J. Cluj 560, N. D. Turda 260, F. M. Beica de Jos 260, K. G. Chintăiu 160, S. A. Hida 260, T. F. Paingeni 460, K. F. Santau 560, S. J. Cluj 100, D. K. Brateş 260, L. L. Iclodul-Mare 600, V. D. Ghidfalău 500, Cs. J. Opişeni 75 Lei.

1935. évre 60 L. tagdíjat fizetett: dr. N. E., Cs. B., dr. K. S. Uzina Electrica, dr. Weress J. Dej, K. A. Ghiurghiu, M. J. Vama (45), P. J. Hatuica, L. L. Ilia (100), H. N., M. K. Valea-Ungurului, B. L., dr. D. A. Cluj, B. Gy. Bărbăos, G. J. Ghineşti, Sz. F. Cojocna (260), Cs. E. Valea lui Mihai, R. D. Calnic, Gazdakör Tufalău (240), K. A. Dej (180), K. J. Turda (210), gr. M. M. Uioara, D. L. Tg.-Mureş (180), V. Gy. Chidea, B. Gy., K. K. Cluj, V. P. Pui, Gazdakör Tinca, G. J. Goganvarolea, O. L. Cheşereu, Gazdakör Sumuleu, Cs. J. Opişani, M. J. Alba-Iulia, S. B. Mediaşul-Aurit (1935—1937. évre), R. D., R. M., B. Gy. Cernatul de Sus, Gazdakör Petrinzel, H. J. Bontida, D. J. és D. J.-né Valea-Ungurului, K. O. Heria.

Törvények, rendeletek

Rovatvezető: Dr. Schilling Dezső.

Gazdák büntetésének felfüggesztése. Az igazságügyminiszter rendelete szerint a mezőgazdasági foglalkozású elítéltek hat hónapig terjedő szabadságvesztési büntetéseit a mezei munkák idejére hat hónapig felfüggesztik, november 15-ig.

A konverziós fizetések ideje. A konverziós fizetésekre vonatkozólag közöljük, hogy azok az adósok, akik tartozásaik 50 százalékát 17 éven át kötelesek rendezni, a második részletet május 15-ig kötelesek hitelezőiknek kifizetni.

*Aki havonként 200
leit tesz félre, évtize-
dekig kell várjon, hogy
egy kis vagyont gyűjt-
sön...*

**A harmadik osztály
huzása**

1935
MÁJUS 15

**Késedelem nél-
kül ujítsa meg
sorsjegyét!!!**

*Aki 200 leiért egy
sorsjegyet vesz, az
csak a hónap 15.-ét
kell esetleg megvárja,
hogy milliomos le-
hessen!!!*

Vegyes

Dr. Konopi Kálmán odvosi buzanemesítő gazdaságának felkérésére közöljük a következőket: A gazdaság az 1933. és 1934. évek őszén azzal a feltétellel szállított nagyobb tételű rendelések esetén eredeti nemesített odvosi buza vetőmagot, hogy amennyiben a földmivelésügyi minisztériumtól az előbbi 1929—32. évekhez hasonlóan nemesítői felár-kiegészítésben fog részesülni, úgy a kapott államsegélyből a vételár egy része a vevőknek utólag vissza fog térítettetni. A nemesítő gazdaság ezen az uton hozza köztudomásra, hogy 1933. és 1934. évi vetőmagelszámolási iratait a földmivelésügyi minisztérium 32.811—1933. sz. alatt azzal a megjegyzéssel küldte vissza, hogy ezekre az évekre — fedezet hiányában — felárkiegészítést nem folyósíthat. Így állván a dolog, a nemesítő gazdaság sincsen abban a helyzetben, hogy az eladások után vételárviisszatérítést folyósítson.

Tejszövetkezeti központ épül Erdélyben. Az Erdélyben működő közel 100 tejszövetkezet céltudatos közös munkájával elérte, hogy rövidesen külön, önálló otthont terem magának. A központ épületét rövidesen felépítik és pedig vagy Ducán (Székelykeresztúron), vagy Nyárádszeredán.

Ha
szüksége van
valamilyen

sport- cikkre

forduljon bizalommal Románia legjobban felszerelt áruházához. Nagy választék vadászati, halászati és más sportcikkekben.

Roșca Nicolae

CLUJ

Sirada Reg. Maria 2

A puli hőstette a budapesti kiállításon. Az idei budapesti tenyészállatkiállításon egyik reggel elszabadult gróf Festetics Sándor két darab tenyészbikája. Nagy riadalom támadt, mindenki menekült a megvadult állatok elől. A bikagondozók legjobb igyekezetük mellett sem tudták jó utra terelni és lecsendesíteni az állatokat, míg végül egy kis magyar puli kutya mentette meg a helyzetet azzal, hogy a bikákat a kijárat előtt utolérte és az egyiknek az orrába csimpaszkodott. A bika hatalmas erővel igyekezett lerázni az orráról a kis hivatlan vendéget, nem tudott megszabadulni tőle, hiába lóbálta dühösen le- s fel, jobbra-balra, a bátor kis puli nem engedte el egy pillanatra sem. Mikor a másik bika látta ennek vereségét, csendes bögéssel az is megjuhászodott és megvasalva, karikán, ruddal vezették helyükre a megriadt közönség pedig lelkes tapsokkal ünnepelte a kis pulit.

A cluji gazdasági akadémiát végzett gazdák találkozója Budapesten. A budapesti országos mezőgazdasági kiállítással egyidejűleg tartották meg a cluji gazdasági akadémiát végzett gazdák találkozójukat. Tekintettel arra, hogy ugyanakkor este az országos gazdatiszti egyesület is bankettet rendezett, így kétfelé oszlottak az Erdélyben végzett gazdák. A késő éjjeli órákig elbeszélgettünk a régmúlt kedves időkről s bizony sok emlék könnyet csalt szemünkbe. Külön poharköszöntők nem voltak, de dr. Páter Béla nevének hallatára mindenki megilletődve üritette ki poharát és egy sóhajban kérte az eget Urát, hogy tartsa meg jó egészségben számos éven át szeretett volt igazgatóját, aki ma is itt maradt közöttünk árván maradt magyarok között. A találkozón részt vettek: Gajdácsi János, Venczel Béla, Bonda Géza, Ady István, Csomós István, Tapi Sándor, Ady János, Kovács Jenő, Fekete Rezső, Sztankovics János, Tokaji Nagy László, Végh Gyula, Rege Károly, Bodnár István, Kusztenics Jenő, Kecskeméthy Géza, Gáspár Ferenc, Vitéz Kiss Gyula, Sümeghy Jenő, Bodor Kálmán.

Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület, mint minden évben, az idén is rendez ingyenes méhészeti tanfolyamot május hó 22-től június hó 1-ig székhelyén. A tanfolyamon résztvehetnek férfiak és nők, fiuk és leányok. Az előadások naponta d. u. 4 órától tartatnak az egyesület házsongárdi méhészeti telepén. A tanfolyam beiratási díja 100 lej, egyébként a tanfolyam ingyenes.

Tőzsdei árak. A cluji tőzsdén a következő árjegyzések történtek: buza 450—460 lej, árpa 320 lej, zab 330—340 lej, tengeri 250—260 lej, mák 1050 lej, bab 280 lej, lóhere 4600 lej.

Piaci árak

Aradi piaci árak: Buza 410, tengeri 230, árpa 260—270. A hetipiac árai egyébként a következők: burgonya 150—200, szárazbab 4—5, retek 4—5, fejes káposzta 2—6, hónapos retek 3—5, borsó 6—10, zöldség 10—15, saláta 2—5, uborka 20—40 lej. — Gyümölcsárak: Alma 10—16, aszalt szilva 8—10 lej. Baromfi-piac: Kövér liba 240—340, sovány liba 110—130, gyöngytyuk 45—55, tyuk 75—95, csirke 45—60, tojás 80—90 bani darabja. — Előállatvásár: Szarvasmarha 6—7, borju 10—11, sertés 18—19.50 lej kilónként élősúlyban. — Takarmányárak: Széna 120—140, Édes tej 3—4, pasztörizált tej 10—12, tejföl 20—25, tehénturó lóhere 140—170, szalma 30—40 lej mázsánként. — Tejtermékek: 10—12, juhturó 22—24, vaj 60—70, juhsajt 26—28 lej.

Timișoarai piaci árak: Bánsági buza 76 kilós 385, torontáli buza 78 kilós 395, tengeri 210, zab 270, tavaszi árpa 340, takarmányrépa 280, muharmag 390 és tökmag 500 lej száz kilónként. A lucerna 45 és a lóhermag 30 lej kilónként.

Borpiac. A borárak mérsékelt emelkedést mutatnak. Az ó-királyságbeli bortermelők nagyobb bormennyiséggel árasztották el az erdélyi piacot. Borárak: Dragașani 10—11°-os 2.50—4 lejig. Dealul Mare 10—12°-os 2.50—9 lej, Besszarábiai 11—14°-os 4—8 lej, Aradhegyaljai 11—13°-os 4—5 lej (fokonként) literenként.

Gyümölcs piac. Gyümölcsárak: Alma I. oszt. 12—20, II. oszt. 7—10, III. oszt. 5—6, Dióbél 40—48, Körte I. oszt. 30—34, II. oszt. 16—30, III. oszt. 8—12, Száritott szilva 12—14, Aszalt szilva 10—12, Szőlő 60—85 lej kilogrammonként.

A lucernamag eltűnt a piacról. Amit a kisgazdák tarisznyákban felhoztak, azt elkobozták, mert nem volt ólomzárva és a törvény szerint csak ólomzárólt mag hozható forgalomba. Kereskedésekben, amíg volt, 75 lejért adták kg-ként azt a magot, amit a gazda 30—40 lejért adott el. Ebből az a tanulság, amint mindenkor hirdettük is, hogy a gazdák tisztítatlanul ne adjanak el magot, hanem maguk tisztítsák és ólomzáróltassák azt. Az E. G. E. szívesen áll ebben mindenkor a gazdaközönség rendelkezésére.

A' u' ságirok sorsjátéka

1935 május 12-én lesz!!

**Egy sorsjegy csak 50 lei (!!!
Főnyeremény 250.000 lei !!!**

Küldjön be posta- vagy okmánybolyeget
57 lei értékben a

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-hoz

és posta fordultával megkapja a sorsjegyet!!

**200 lei nem
sokat jelent...**

**A III. osztály
huzása:**

1935 MÁJUS 15

**Ujítsa meg azonnal
sorsjegyét!!!**

**De egy 200 leies
osztálysorsjegy
milliókat jelent-
het!!!**

Mezőgazdasági gépek, eszközök
és anyagok nagybani lerakata.

Talajmivelő, vető, cséplő,
magtisztító, burgonyakisze-
dő stb. gépek nagy raktára

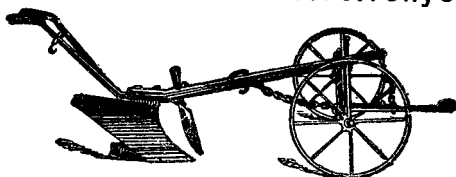
Minden típusu, eredeti

SACK EKÉK

és azok szerelvényei

Az eredeti Sack eszkö-
zök fő ismertetőjelei:

**Gondos gyártás
és nagyértékű
anyagminőség!**

Csak eredeti Rud. Sack alkatrészeket vásároljon, mert az alkatrész
értékét egyedül az anyag minősége és pontos kivitele szabja meg.

Lerakat:

KLUSCH JÁNOS, CLUJ

Str. Londrei No. 21. — Telefon 512.

NEODENDRIN

gyümölcsfa karbolineum!

POMRIN

vértetű kátrány!

SOTOR

hernyóenyv és papir!

Oltóviasz - Avenarius

Márkacikkek! Egészségesebb, na-
gyobb gyümölcstermést biztosítanak!

Beszerezési forrás tekintetében utbaigazítással szolgál:

MOSKOVITS IPARTELEPEK R.T.

növ. osztálya

Oradea, Calea Victoriei No. 62-72.

Rügyfakadás előtt
a gyümölcsösben

Legmagasabb
siker!

Chinoin védőszerek!

Egyetlen
munkamenetben

**LIBEX-
Universal**
áttelelő rágók,
vértetű,
levéltetű és
kaliforniai
pajzstetű ellen.

Permetezések
alátámasztója

Teljesen
nélkülözhetetlen

NOVENDA
kénés gyümölcsfa-
karbolinnum
áttelelő rágók,
szivók és gombák
ellen.

a **Hiberna**
hennyoenyv-
gyűrűk
alkalmazása.

Perzselési veszélyt
nem okozó

Almola
sebhelykenőcs.

Bordófix
gyárilag kevert
bordói lé.

Ezen az alapon nyugszik az egész évi gyümölcsvédelem!
Ez a Chinoin téli rendszere!

Vezetékviselet: **FREDERIC SPODHEIM & CO. S. A.** București I., Str. Sf. Constantin 4.
Erdély-bánáti képviselő: **AGROTECHNICA**, Cluj, Calea Regele Ferdinand 8.